

Wojciech Ogiela
Ministerstwo Finansów

Mapa zapewnienia i rola audytu wewnętrznego

Warszawa, 15 czerwca 2021 r.

Kontrola zarządcza w czasie pandemii...

KOMUNIKAT Nr 23
MINISTRA FINANSÓW

z dnia 16 grudnia 2009 r.

w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych

22 standardy

Kontrola zarządcza

(...) ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

art. 68 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych*

Czy tylko?

A. Środowisko wewnętrzne (1-4)

B. Cele i zarządzanie ryzykiem (5-9)

C. Mechanizmy kontrolne (10-15)

D. Informacja i komunikacja
(16-18)

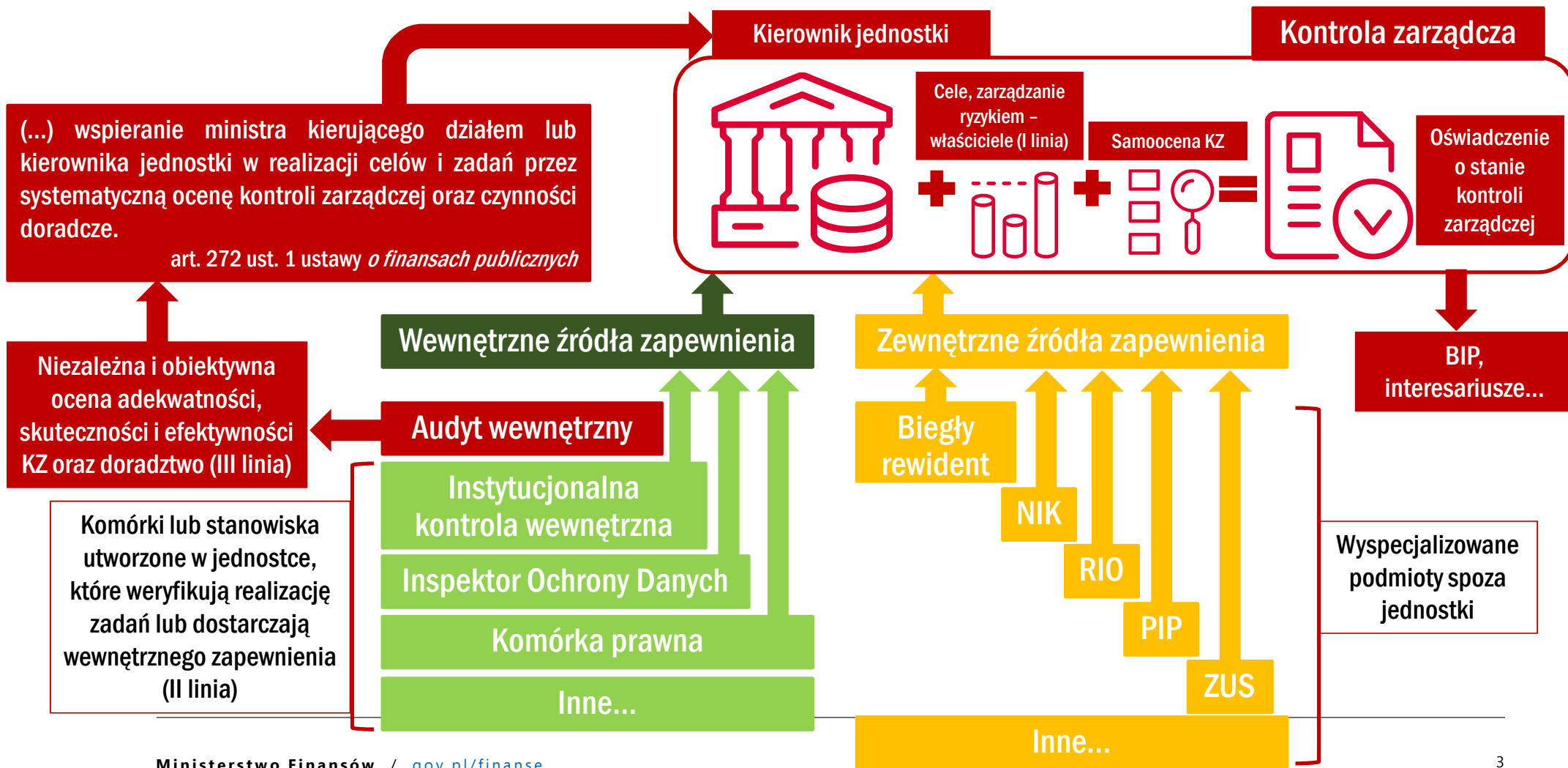
E. Monitorowanie i ocena
(19-22)

12. Ciągłość działalności

Należy zapewnić istnienie mechanizmów służących utrzymaniu ciągłości działalności jednostki sektora finansów publicznych wykorzystując, między innymi, wyniki analizy ryzyka.

Źródła zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

Audyt wewnętrzny i inne źródła zapewnienia

Standardy audytu wewnętrznego dla jsfp

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW

Warszawa, dnia 16 grudnia 2016 r.

Poz. 28

KOMUNIKAT

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 12 grudnia 2016 r.

w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych

Na podstawie art. 273 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 i 1948) ogłasza się, co następuje:

§ 1. Oglasza się „Międzynarodowe standardy praktyki zawodowej audytu wewnętrznego”, opracowane przez The Institute of Internal Auditors, jako standardy audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych, stanowiące załącznik do komunikatu.

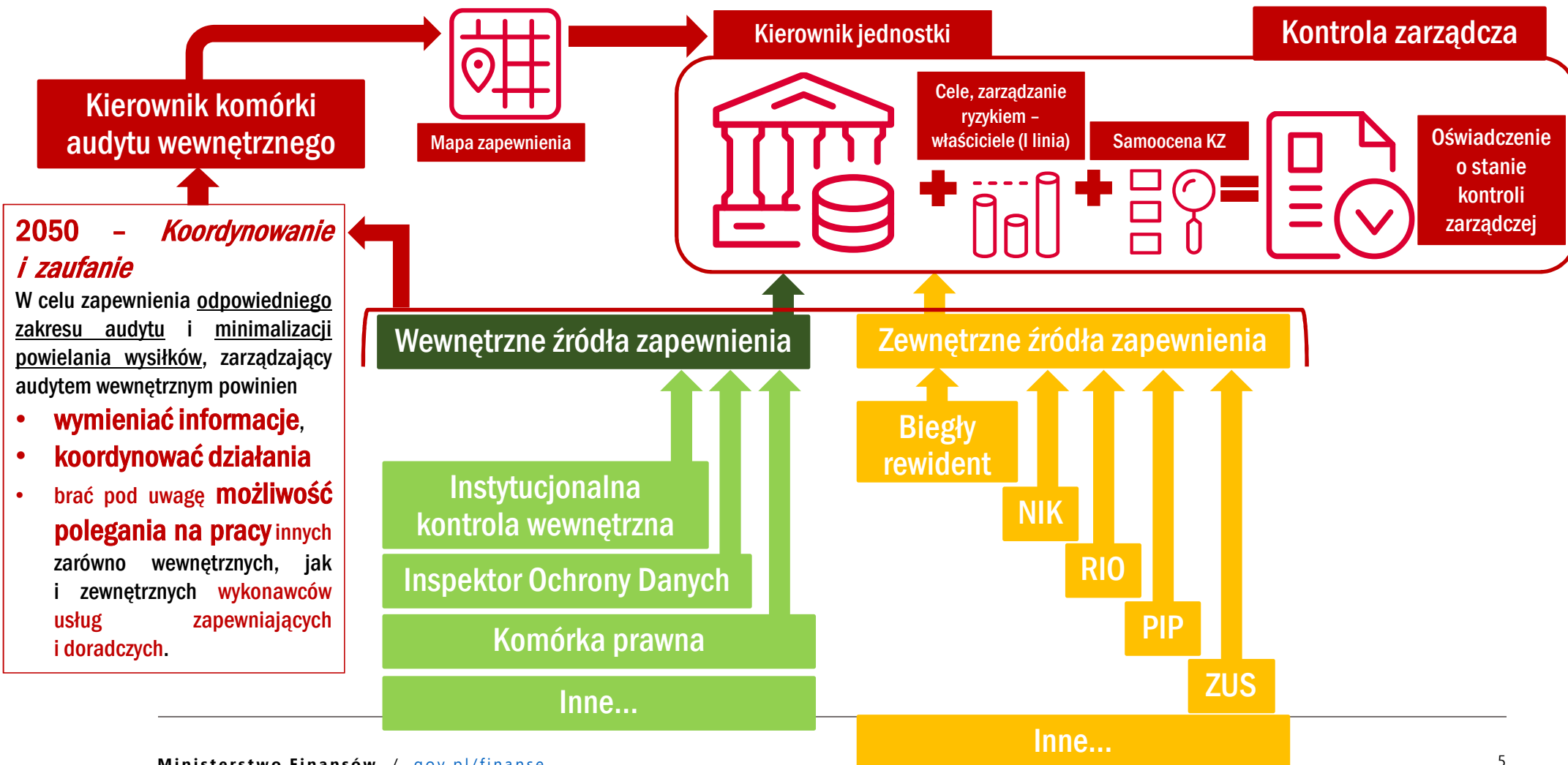
§ 2. „Międzynarodowe standardy praktyki zawodowej audytu wewnętrznego” stosuje się od dnia 1 stycznia 2017 r.²⁾

Minister Rozwoju i Finansów: wz. W. Janczyk

2000 – Zarządzanie audytem wewnętrznym

- **2010** – Planowanie
- **2020** – Informowanie i zatwierdzanie
- **2030** – Zarządzanie zasobami
- **2040** – Zasady i procedury
- **2050** – Koordynowanie i zaufanie
- **2060** – Składanie sprawozdań kierownictwu wyższego szczebla i radzie
- **2070** – Usługodawca zewnętrzny a odpowiedzialność organizacji za audyt wewnętrzny

Koordinacja zapewnienia w jednostce – rola audytu wewnętrznego...

Mapa zapewnienia – propozycja MF

<https://www.gov.pl/web/finanse/narzedzia-wspierajace-funkcje-audytu-wewnetrznego-i-dobre-praktyki>

Ministerstwo Finansów

O ministerstwie **Co robimy** Aktualności Załatw sprawę Kontakt PL

[Ministerstwo Finansów](#) >
 [Co robimy](#) >
 [Kontrola zarządcza i audyt wewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych](#) >
 [Koordynacja audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych](#) >
 [Narzędzia wspierające funkcję audytu wewnętrznego i „dobre praktyki”](#)

[< Powrót](#)

Narzędzia wspierające funkcję audytu wewnętrznego i „dobre praktyki”

W zakładce znajdują się narzędzia wspierające funkcję audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych - opracowane przez Ministerstwo Finansów oraz przykłady rozwiązań praktycznych – tzw. „dobre praktyki”, w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego.

Materiały

-
Komentarze i wyjaśnienia do rozporządzenia metodologicznego
 Komentarze_i_wyjasnienia_do_rozporzadzenia_metodologicznego.pdf 0.61MB
-
Zestawienie przepisów rozporządzenia metodologicznego i standardów IIA
 Zestawienie_przepisow_rozporzadzenia_metodologicznego_i_standardow.pdf 0.40MB
-
Zapewnienie niezależności audytora a przeciwdziałania korupcji
 Zapewnienie_niezaleznosci_audytora_a_przeciwdzialania_korupcji_2016.pdf 0.76MB
-
Raport współpraca audytu wewnętrznego i kontroli
 Raport_wspolpraca_audytu_i_kontroli_2016.pdf 0.83MB
-
Zasady współpracy audytu wewnętrznego i inspektora ochrony danych
 Zasady_wspolpracy_AW_i_IOD.pdf 0.11MB
-
Podręcznik RODO dla administracji
 RODO_dla_administracji.pdf 2.50MB
-
Formularz oceny RODO
 Formularz_oceny_RODO.xlsx 0.06MB
-
Mapa zapewnienia dla jednostek sektora finansów publicznych
 Mapa_zapewnienia_dla_jsfp_opis.pdf 0.83MB
-
Mapa zapewnienia - arkusz
 Mapa_zapewnienia_arkusz.xlsx 15.40MB

Mapa zapewnienia – definicje i cele

Zapewnienie - obiektywne badanie lub inne czynności (działania) potwierdzające, że cele i zadania są realizowane w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Mapa zapewnienia - ustrukturyzowany sposób identyfikowania oraz mapowania głównych źródeł i rodzajów zapewnienia w jednostce oraz koordynowania ich w celu uzyskania najlepszego efektu. Mapa zapewnienia z założenia ma dostarczyć podsumowania i analizy poszukiwanych zapewnień w całej jednostce lub ocenianym obszarze, ale sama w sobie nie daje żadnego zapewnienia.

Celem mapy zapewnienia jest:

- 1) wsparcie kierownika komórki audytu wewnętrznego w opracowaniu rocznego i/lub strategicznego planu audytu,
- 2) dostarczenie kierownikowi jednostki informacji dotyczącej zapewnienia w jednostce, w odniesieniu do poszczególnych obszarów działalności jednostki,
- 3) wsparcie procesu monitorowania i koordynacji działań zapewniających w jednostce.

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Mapa zapewnienia powinna być przygotowywana w **stałym cyklu rocznym**. Informacje w niej zawarte powinny prezentować **stan na dzień danego roku** określony przez kierownika komórki audytu wewnętrznego.

Zakłada się, że osoby reprezentujące funkcje wskazane w wewnętrznych źródłach zapewnienia będą przygotowywać swoje **wkłady do mapy zapewnienia** w terminie określonym przez kierownika komórki audytu wewnętrznego.

W kolejnych latach przygotowywania mapy zapewnienia, dla lepszego obrazu jednostki, **należy uwzględnić poprzednie mapy zapewnienia**.

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Identyfikacja obszarów poddawanych analizie zapewnienia:

Lp.	Obszar działalności	Podobszar działalności
1	2	3
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

Zapewnienie w odniesieniu do obszarów działalności jednostki, o których mowa w rozporządzeniu z dnia 4 września 2015 r. *w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu* – które to obszary są podstawą do przeprowadzenia analizy ryzyka i przygotowania planu audytu.

Wzór mapy zapewnienia nie ogranicza możliwości **dezagregowania obszarów działalności np. na podobszary** (poprzez dodawanie wierszy – arkusz nie jest blokowany w tym zakresie) i dostosowania do stosowanej w jednostce metodyki analizy ryzyka na potrzeby planowania rocznego audytu.

Lp.	Obszar działalności	Podobszar działalności
1	2	3
1	Obszar działalności	
2	Obszar działalności	
3		Podobszar działalności 1
4		Podobszar działalności 2

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Identyfikacja komórek lub stanowisk realizujących zadania w ramach II linii oraz wypełnienie mapy:

II LINIA - wewnętrzne źródła zapewnienia						
Komórka kontroli wewnętrznej	Inspektor ochrony danych	Auditor ISO	Pełnomocnik ds. informacji niejawnych	Pełnomocnik ds. systemu antykorupcyjnego	Komórka prawna	Doradca ds. etyki
4	5	6	7	8	9	10
Xz	(X)	-	(X)	X-1z	(X)	(X)
Xz	Xz	-	(X)	-	(X)	X
Xz	X-1	-	(X)	-	(X)	X
-	X-1	X-1z	(X)	-	(X)	X

Skala oceny na poziomie II linii (kolumny 4-12)	
X	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie sformułowano zaleceń lub były one sformułowane i zostały zrealizowane
Xz	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku sformułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane
X-1	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, w roku n-1 przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie sformułowano zaleceń lub były one sformułowane i zostały zrealizowane
X-1z	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, w roku n-1 przeprowadzono działania, a w ich wyniku sformułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane
-	gdy nie przeprowadzono działań w roku bieżącym (n) i w roku n-1
(x)	gdy działania miały charakter ciągły

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Identyfikacja zewnętrznych źródeł zapewnienia oraz wypełnienie mapy:

Zewnętrzne źródła zapewnienia						
Biegły rewident	NIK	KAS	ZUS	UODO	PIP	RIO
13	14	15	16	17	18	19
-	-	X	-	X-1		X-1
X	Xz	-	-	-	X	-
X	Xz	-	-	-	X	-
-	Xz	-	-	-	X	-

Skala oceny dla zewnętrznych źródeł zapewnienia (kolumny 13-21)	
X	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane
Xz	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane
X-1	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, w roku n-1 przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane
X-1z	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, w roku n-1 przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane
-	gdy nie przeprowadzono działań w roku bieżącym (n) i w roku n-1

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Wypełnienie mapy zapewnienia dla audytu wewnętrznego:

III LINIA - AUDYT WEWNĘTRZNY		Skala oceny na poziomie III linii (kolumna 22)	
Działania audytu wewnętrznego		X	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane
22		Xz	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane
X		X-1	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, w roku n-1 przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane
Xz		X-1z	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, w roku n-1 przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane
X-1z		-	gdy nie przeprowadzono działań w roku bieżącym (n) i w roku n-1
X			

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Opinia kierownika KAW dotycząca działań zapewniających:

Opinia kierownika KAW dot. działań wykonawców usług zapewniających lub doradczych <i>(kolumny 27-28 nie są obowiązkowe, odnoszą się do zaufania kierownika KAW do innych źródeł zapewnienia - wewnętrznych i zewnętrznych, zgodnie ze Standrdamem 2050 Koordynowanie i zaufanie)</i>	Uwagi do opinii dot. działań zapewniających
23	24
ZAUFANIE	
OGRANICZONE ZAUFANIE	Uwagi powinny odnosić się do wątpliwości kierownika KAW w zakresie kompetencji, obiektywizmu i należytej staranności zawodowej wykonawców usług zapewniających i/lub zakresu, celów i wyników prac zrealizowanych przez innych wykonawców usług zapewniających
BRAK ZAUFANIA	
ZAUFANIE	

Skala do opinii KAW dot. działań wykonawców usług zapewniających - dla wszystkich dostawców zapewnienia (kolumna 23)	
ZAUFANIE	Kierownik KAW uznał, że może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewniających i doradczych (wewnętrznych i zewnętrznych).
OGRANICZONE ZAUFANIE	Kierownik KAW uznał, że w ograniczonym stopniu może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewniających i doradczych (wewnętrznych i zewnętrznych).
BRAK ZAUFANIA	Kierownik KAW uznał, że nie może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewniających i doradczych (wewnętrznych i zewnętrznych).

Mapa zapewnienia – etapy i sposób wypełnienia

Dodatkowe informacje zawarte w formularzu mapy zapewnienia:

Obszar działalności, w którym realizowane są cele ujęte w planie działalności jednostki w roku bieżącym	Obszar działalności, w którym realizowane będą cele ujęte w planie działalności jednostki w roku następnym	Wynik analizy ryzyka do planu audytu na rok następny (poziom ryzyka wg skali przyjętej w KAW)	Priorytet Komitetu audytu na rok następny (dot. jednostek w dziale)	Priorytet kierownika jednostki na rok następny	Obszar działalności, w którym zaplanowano przeprowadzenie zadania zapewnającego w roku następnym
25	26	27	28	29	30
Poziom ryzyka (skala KAW): należy wpisać swoją skalę zastępując poniższy przykład					
RYZYKO KRYTYCZNE					
RYZYKO WYSOKIE					
RYZYKO ŚREDNIE					
RYZYKO NISKIE					
RYZYKO BARDZO NISKIE					
Obszar działalności, w którym realizowane są cele ujęte w planie działalności jednostki w roku bieżącym	Obszar działalności, w którym realizowane będą cele ujęte w planie działalności jednostki w roku następnym	Wynik analizy ryzyka do planu audytu na rok następny (poziom ryzyka wg skali przyjętej w KAW)	Priorytet Komitetu audytu na rok następny (dot. jednostek w dziale)	Priorytet kierownika jednostki na rok następny	Obszar działalności, w którym zaplanowano przeprowadzenie zadania zapewnającego w roku następnym
25	26	27	28	29	30
TAK	NIE	RYZYKO WYSOKIE	TAK	NIE	NIE
TAK	TAK	RYZYKO KRYTYCZNE	NIE	TAK	TAK
NIE	TAK	RYZYKO NISKIE	NIE	NIE	NIE
NIE	NIE	RYZYKO NISKIE	NIE	TAK	TAK

Mapa zapewnienia – efekt końcowy

MAPA ZAPEWNIENIA według stanu na dzień 15 listopada 2020 r. w jednostce: Jednostka Sektora Finansów Publicznych			Aaaaa Bbbbbb (nazwa jednostki)																										
Lp.	Obszar działalności	Podobszar działalności	II LINIA - wewnętrzne źródła zapewnienia								Zewnętrzne źródła zapewnienia						III LINIA - AUDYT WEWNĘTRZNY			Obszar działalności, w którym realizowane są cele ujęte w planie działalności jednostki w roku bieżącym	Obszar działalności, w którym realizowane będą cele ujęte w planie działalności jednostki w roku następnym	Wynik analizy ryzyka do planu audytu na rok następny (poziom ryzyko wg skali przyjętej w KAW)	Priorytet Komitetu audytu na rok następny (dot. jednostek w działaniu)	Priorytet kierownika jednostki na rok następny	Obszar działalności, w którym zaplanowano przeprowadzenie zadania zapewnającego w roku następnym				
			Komercja kontroli wewnętrznej	Inspektor ochrony danych	Auditor ISO	Pełnomocnik ds. informacji	Pełnomocnik ds. systemu antykorupcyjnego	Komercja prowna	Doradca ds. etyki	Biłgry rewident	NIK	KAS	ZUS	UODO	PIP	RIO	Działania audytu wewnętrznego	Opinia kierownika KAW dot. działań wykonawców usług zapewnających lub doradczych (kolumny 27-28 nie są obowiązkowe, odnosić się do zaufania kierownika KAW do innych źródeł zapewnienia - wewnętrznych i zewnętrznych, zgodnie ze Standardem ISO 31000 Koordynowanie) zaufania	Uwagi do opinii dot. działań zapewnających										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	Obszar działalności		Xz	(X)	-	(X)	X-1z	(X)	(X)	-	-	X	-	X-1	-	X-1	-	X	-	X-1	X	ZAUFANIE		TAK	NIE	RYZKO WYSOKIE	TAK	NIE	NIE
2	Obszar działalności		Xz	Xz	-	(X)	-	(X)	X	X	Xz	-	-	-	X	-	-	-	-	X	Xz	OGRANICZONE ZAUFANIE	Uwagi powinny odnosić się do wątpliwości Kierownika KAW w zakresie kompetencji, obiektywności i merytoryczności w zakresie kompetencji, obiektywności i merytoryczności zawodowej wykonawców usług zapewnających i/lub zakresu, celów, wyników oraz zrealizowanych przez innych wykonawców usług zapewnających	TAK	TAK	RYZKO KRYTYCZNE	NIE	TAK	TAK
3		Podobszar działalności 1	Xa	X-1	-	(X)	-	(X)	X	X	Xa	-	-	-	X	-	-	-	-	X	X-1z	BRAK ZAUFANIA		NIE	TAK	RYZKO NISKIE	NIE	NIE	NIE
4		Podobszar działalności 2	-	X-1	X-1z	(X)	-	(X)	X	-	Xz	-	-	-	X	-	-	-	-	X	X	ZAUFANIE		NIE	NIE	RYZKO NISKIE	NIE	TAK	TAK

Imię i nazwisko kierownika komórki audytu wewnętrznego (KAW)	tel. kontaktowy	adres mailowy	data wypełnienia
Jan Kowalski	22 111 22 33	audyt@mf.gov.pl	05.12.2020 r.

Skala oceny na poziomie II linii (kolumny 8-16)		Skala oceny dla zewnętrznych źródeł zapewnienia (kolumny 17-25)		Skala oceny na poziomie III linii (kolumna 26)		Skala do opinii KAW dot. działań wykonawców usług zapewnających - dla wszystkich dostawców zapewnienia (kolumna 27)	
X	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane	X	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane	X	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane	ZAUFANIE	Kierownik KAW uznał, że może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewnających i doradczych (wewnętrznych i zewnętrznych).
Xa	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane	Xa	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane	Xa	gdy w roku bieżącym (n) przeprowadzono działania, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane	OGRANICZONE ZAUFANIE	Kierownik KAW uznał, że w ograniczonym stopniu może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewnających i doradczych (wewnętrznych i zewnętrznych).
X-1	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane	X-1	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane	X-1	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, a w ich wyniku nie formułowano zaleceń lub były one formułowane i zostały zrealizowane	BRAK ZAUFANIA	Kierownik KAW uznał, że nie może polegać na pracach innych wykonawców usług zapewnających i doradczych (wewnętrznych i zewnętrznych).
X-1z	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane	X-1z	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane	X-1z	gdy w roku bieżącym (n) nie przeprowadzono działań, a w ich wyniku formułowano zalecenia, które do dnia opracowania mapy zapewnienia nie zostały zrealizowane		
-	gdy nie przeprowadzono działań w roku bieżącym (n) i w roku n-1	-	gdy nie przeprowadzono działań w roku bieżącym (n) i w roku n-1	-	gdy nie przeprowadzono działań w roku bieżącym (n) i w roku n-1		
(4)	gdy działania miały charakter ciągły						

Poziom ryzyka (skala KAW): należy wpisać swoją skalę, stosując poniższy przykład
RYZKO KRYTYCZNE
RYZKO WYSOKIE
RYZKO ŚREDNIE
RYZKO NISKIE
RYZKO BARDZO NISKIE

Dziękuję za uwagę!

KONTAKT:

Wojciech Ogiela

Wydział Koordynacji Kontroli Zarządczej

i Audytu Wewnętrznego w Sektorze Publicznym

Departament Efektywności Wydatków Publicznych

i Rachunkowości

e-mail: Wojciech.Ogiela@mf.gov.pl

koordynacjaaw@mf.gov.pl

tel. (22) 694-5078